

17.12.16

Вчитель з руху на швидкісних магістралях

Микола ПАВЛЕНКО

13 грудня 2016 р. виповнилося 70 років з дня народження і 40 років практичної та науково-педагогічної діяльності Миколи Кургана. Завдяки роботі й знанням цієї людини в Україні стали їздити швидкісні поїзди.

Шлях до науки

Народився герой нашої оповіді у Конотопі. Його батько, Борис Акимович, працював у місцевій дистанції колії. А дідусь, Аким Пилипович, який і започаткував династію залізничників, — на станції телеграфістом. Завдяки розповідям старших Микола разом із молодшим братом Євгеном змалечку знав про залізничну справу чимало цікавого.

Працювати Микола Курган почав за навчання в Конотопському будівельному технікумі транспортного будівництва. На першій виробничій практиці брав участь у реконструкції станції НижньодніпровськВузол. Наступного літа — у будівництві ПолтавськоКишинівського автошляху. Втілювати у життя здобуті знання було дуже цікаво. Так само, як і виконувати геодезичні завдання, вивчати технологію робіт землерийнотранспортної техніки механізованої колонії...

Повернувшись додому, Микола не міг забути одне з найкрасивіших міст, що розкинулося вздовж мальовничих берегів Дніпра. Тож по закінченню навчання в технікумі без зайвих вагань вступив до Дніпропетровського національного університету залізничного транспорту (ДНУТ) на факультет «Будівництво залізниць». За п'ять років закінчив заклад із відзнакою. Але завідувач кафедри, професор Б. Яковлев не пропонував одразу вступати до аспірантури, а порекомендував визначитися з тим, що для нього важливіше: виробництво чи наука?

Відтак два роки Микола працював майстром у будівельно-монтажному поїзді № 205 тресту «Орджонікідзетрансбуд» на розбудові станції Джегута, а потім — на електрифікації залізниці Дербент—Баку. Набувши вагомого практичного досвіду, він вирішив усе-таки продовжити навчання. Йому дуже хотілося проектувати і створювати нові залізничні шляхи — у тому числі й високошвидкісні (підкреслимо, що в ті роки швидкість для пасажирських поїздів 100 км/год вважалася ще недосяжною).

Наукова діяльність

Подальший шлях Миколи Борисовича пов'язаний із наукою та навчанням майбутніх залізничників. По захистові у 1976 р. кандидатської дисертації працював спочатку асистентом, а пізніше — доцентом кафедри «Вишукування, проектування та будівництво залізниць». Із 1995 р. брав активну участь у роботі Західного наукового центру Транспортної академії України (м. Львів): Микола Курган проводив дослідження щодо ефективності контрейлерних перевезень, організації пасажирського швидкісного сполучення та модернізації ділянок транспортних коридорів у межах України.

Рішенням V Комісії Організації співробітництва залізниць (ОСЗ) Укрзалізниця була визначена як одна з провідних організацій при розробці технічних нормативів для колій міжнародних транспортних коридорів. З цього періоду Микола Борисович і вів такі наукові дослідження. Їх результати лягли в основу технічних нормативів з устрою і утримання залізничної колії для швидкостей 160—250 км/год.

Процес триває

Щоб повністю реалізувати себе в науці, Микола Курган вступає до докторантури. Напрямок дослідження — підвищення швидкостей руху на існуючих залізницях України, про який він мріяв звідавна. У 2004 р. захистив дисертацію на тему «Наукові основи перебудови існуючих залізниць України для впровадження швидкісного руху поїздів». Розроблені ним нові наукові положення створили базу для підвищення швидкості руху. У запропонованих нормах проектування реконструкції плану й поздовжнього профілю враховувалися особливості роботи саме Українських магістралей.

В університеті Микола Борисович брав активну участь у науководослідній роботі як відповідальний виконавець чи керівник з важливих тем. На його рахунку — 20 науководослідних робіт на замовлення Міністерства транспорту та зв'язку, Укрзалізниці, ПівденноЗахідної, Придніпровської та Львівської сталевих магістралей. Результати наукових досліджень були використані при підготовці низки основоположних для впровадження швидкісного руху документів.

В тому ж таки 2004 р. Микола Курган став завідувати кафедрою «Проектування і будівництво доріг». Щороку під його керівництвом виконується 4—5 реальних дипломних проектів і магістерських робіт на тему реконструкції дільниць за напрямками міжнародних залізничних коридорів.

У вересні 2014 р. на кафедрі стали до навчання майбутні магістри інфраструктури та експлуатації високошвидкісного залізничного транспорту в рамках європейської програми TEMPUS за проектом MieGVF.

Залізнична родина

За 40 років наукової діяльності Микола Курган підготував декілька тисяч спеціалістів. З нього брали і беруть приклад нинішні і майбутні залізничники. Взірцем тому є і його родина. Молодший брат Євген очолює колектив Конотопського територіального відділу матеріалотехнічного забезпечення регіональної філії «Південно-Західна залізниця» ПАТ «Укрзалізниця». Його дві доньки — Наталя і Тетяна — також працюють на залізниці. І звичайно ж, Микола Борисович пишається своїми синами, котрі теж пішли батьківським шляхом. Старший Дмитро — докторант кафедри «Колія та колійне господарство» ДНУЗТу — вивчає проблеми утримання та експлуатації залізничної колії високошвидкісних магістралей з використанням хвильової теорії розподілу напружень. Молодший — Антон — працює головним інженером науковоконструкторського технологічного бюро колійного господарства філії НДКТІ ПАТ «Укрзалізниця». В день народження Миколи Борисовича вся велика залізнична родина разом із колегами батька та студентами приєднується до привітань вчителя з руху на швидкісних магістралях.

Біографічна довідка

Микола Борисович Курган — завідувач кафедри «Проектування і будівництво доріг» Дніпропетровського національного університету залізничного транспорту ім. академіка В. Лазаряна (ДПТ), доктор технічних наук, професор, автор 200 наукових і методичних робіт.

За роки трудової діяльності Микола Курган тричі відзначався почесними грамотами Міністерства шляхів сполучення та Міністерства транспорту СРСР. У 2000 р. за особистий внесок у навчальнометодичну й науководослідну діяльність університету, участь у розробці технічних інструкцій і правил для колійного господарства Укрзалізниці нагороджений знаком «Почесному залізничнику».

Усі права захищено © 1992—2010 Редакція газети "Магістраль"

За повного передруку матеріалу посилання на статтю обов'язкове.

За часткового передруку матеріалів сайту посилання на www.magistral-uz.com.ua обов'язкове.

Контакти: Тел./факс: 465-01-90, E-mail:magistral@uz.gov.ua